

HØRINGSSVAR – Endring av forskrift om radioamatørlisens av 5. november 2009 nr. 1340

Til:

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom)

Jeg viser til Nkoms høring om forslag til ny forskrift om radioamatørvirksomhet og etablering av ny lisensklasse.

Jeg ønsker å rette særlig fokus mot utformingen av den såkalte *begynnerlisensen*. Slik forskriften nå er foreslått fremstår denne ikke som en reell nybegynner- eller opplæringslisens,

men som en permanent forenklet lisensklasse uten krav til videre progresjon. Begynnerlisensen gir tilgang til store deler av HF-spekteret samt VHF- og UHF-båndene.

Dette innebærer at de operative rettighetene i praksis ligger svært nær det som tildeles innehavere av full HAREC-lisens. Den mest markante forskjellen mellom lisensklassene er dermed først og fremst sendereffekt og adgang til enkelte høyfrekvensbånd – ikke frekvensområde eller sambandsformer.

Etter min vurdering er skillet mellom begynnerlisens og full lisens for lite sett i forhold til forventet forskjell i kompetanse, teknisk forståelse og ansvar.

Når begynnerlisensen samtidig er gitt med ubegrenset varighet, reduseres motivasjonen for å avlegge full HAREC-eksamen. Det kan på sikt føre til mindre faglig utvikling i amatørradiomiljøet og en svekkelse av det samlede kompetansenivået som amatørtjenesten tradisjonelt har vært kjent for.

Jeg mener derfor at lisensklassene bør skilles tydeligere fra hverandre. Dette kan for eksempel løses ved:

1. Å avgrense frekvens- og modustilgangen på begynnerlisens vesentlig mer enn foreslått, slik at full lisens gir klart større operativ frihet, **eller**
2. Å gjøre begynnerlisensen tidsbegrenset, med forutsetning om progresjon til full lisens innen en gitt periode for videre drift, **eller**
3. En kombinasjon av begge tiltak.

Formålet bør være å bevare en tydelig nivådeling mellom lisensklassene, som både stimulerer til videre opplæring og sikrer at utvidede rettigheter fortsatt forutsetter dokumentert kompetanse.

Jeg støtter intensjonen om økt rekruttering til amatørradio, men mener at dette best ivaretas ved å tilby en reell innstegslisens som gir begrenset og trygg tilgang til tjenesten, samtidig som full lisens fremstår som et klart kompetansemessig og rettighetsmessig mål å arbeide mot.

Jeg støtter hovedformålet med revisjonen: forenkling av regelverket, harmonisering mot CEPT-standard og ikke minst forbedret rekruttering til radioamatørvirksomheten og mulig innfasing i skoleverket.

Disse målene er både riktige og nødvendige. Samtidig vil jeg påpeke at forskriftsforslaget slik det foreligger, etter min vurdering i begrenset grad oppfyller intensjonen bak innføringen av en egen begynnerlisens.

1. Manglende tydelig forskjell mellom begynnerlisens og full lisens

Gjennomgangen av frekvens- og effekttildelingene i §5 og §5a viser at:

1. Begynnerlisens gir tilgang til de fleste sentrale HF-bånd (80 m, 40 m, 20 m, 17 m, 15 m, 10 m) samt 6 m, 2 m og 70 cm.
2. Praktisk talt all ordinær radioamatørvirksomhet (DX, contest, digital trafikk, taletrafikk) kan allerede gjennomføres med begynnerlisens.
3. Hovedforskjellen mot full lisens er derfor i realiteten kun høyere tillatt sendeeffekt og fri adgang til hjemmelaget utstyr.

Dette innebærer at begynnerlisensen i praksis fremstår som «full lisens med redusert effekt», snarere enn en reell inngangslisens med pedagogisk definert progresjon.

Konsekvensen kan bli:

1. Svekket motivasjon for å oppgradere til full lisens.
2. Utydelig kompetansestige som ikke samsvarer med CEPTs intensjoner for Entry-level-sertifikater.
3. Manglende tydelig forenkling for skole- og undervisningsformål.

2. Forslag: Smalere båndtilgang for begynnerlisens

For å tydeliggjøre progresjonen mellom lisensnivåene foreslås det at frekvenstilgangen for begynnerlisens begrenses mer enn i dagens forslag.

Forslag til justering av §5:

Begrens begynnerlisensen til:

1. **144–146 MHz (2 m)**
2. **432–438 MHz (70 cm)**
3. **28 MHz-båndet (10 m HF)**
4. **3,5 MHz-båndet (80 m HF)**

Eventuelt kan **20 m digitalt** åpnes som et tillegg etter nærmere vurdering.

Dette vil:

1. Gi et reelt introduksjonsnivå til hobbyen.
2. Redusere risiko for forstyrrelser på HF-bånd.
3. Gjøre lisensen mer egnet til skolebruk og grunnopplæring.
4. Skape et tydelig insentiv til videre kompetanseheving.

Forskriftsforslaget representerer et positivt initiativ for fornyelse og rekruttering i radioamatørmiljøet. Likevel er forskjellen mellom begynnerlisens og full lisens i dagens forslag for liten og for utydelig.

Uten klarere nivåskille risikerer man at:

1. Progresjonen uteblir.
2. Lisenssystemet mister sin pedagogiske hensikt.
3. Rekrutteringsgevinsten blir mindre enn ønsket.

Vi takker for anledningen til å uttale oss og bidrar gjerne i videre dialog rundt dette regelverket.

Med vennlig hilsen

Bjørn Nilsen

[Redacted]

Medlem av LA2G Gardermogruppen av NRRL

[Redacted]

[Redacted]